

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika SDP-a
Klub zastupnika HDZ-a
Klub zastupnika HNS-a
Klub zastupnika nacionalnih manjina
Klub zastupnika Hrvatskih laburista
Klub zastupnika HDSSB-a
Klub zastupnika HSU-a
Klub zastupnika IDS-a
Klub zastupnika SDSS-a

Zagreb, 26. travnja 2012.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 27-04-2012		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
600-01/12-01/01	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
6532-12-01	1	-

PREDSJEDNIKU
HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zaključka o potpori međunarodnoj inicijativi o ustanovljenju 5. studenoga Svjetskim danom romskoga jezika

Na temelju članka 129. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora podnosimo Prijedlog Zaključka o potpori međunarodnoj inicijativi o ustanovljenju 5. studenoga Svjetskim danom romskoga jezika.

Za svoga predstavnika koji će u ime skupine klubova zastupnika obrazlagati Prijedlog imenujemo zastupnika Veljka Kajtazija.

PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA SDP-a

Igor Dragovan

PREDSJEDNICA
KLUBA ZASTUPNIKA HDZ-a

Jadranka Kosor

PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA HNS-a

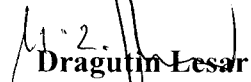
Jozo Radoš

**PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA
NACIONALNIH MANJINA**

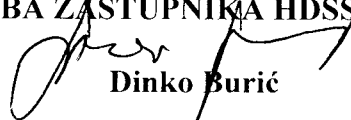
Nedžad Hodžić

**PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA
HRVATSKIH LABURISTA**

Dragutin Lesar

**PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA HDSSB-a**

Dinko Burić

**PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA HSU-a**

Silvano Hrelja

**PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA IDS-a**

Damir Kajić

**PREDSJEDNIK
KLUBA ZASTUPNIKA SDSS-a**

Vojislav Stanimirović

- Imajući u vidu ustavno jamstvo prava pripadnika svih nacionalnih manjina da se slobodno služe svojim jezikom, definirano stavkom 4. članka 15. Ustava Republike Hrvatske;
- Imajući u vidu da Romi na području Hrvatske žive više od šest stoljeća;
- Imajući u vidu da je jezik jedan od ključnih elemenata nacionalnoga i kulturnoga identiteta svakoga naroda;
- Imajući u vidu činjenicu da romski narod u svome govoru koristi 60-ak dijalekata;
- Imajući u vidu da je odlukom Prvoga svjetskoga kongresa Roma 1971. godine u Londonu romani chib, kojega govori većina Roma u svijetu, proglašen službenim romskim jezikom;
- Imajući u vidu da službeni romski jezik romani chib još uvijek nije standardiziran;
- Budući da Republika Hrvatska izravno i otvoreno podupire napore romskih udruga i svih drugih koji djeluju na planu očuvanja jezika, kulture i tradicije romskoga naroda što je potvrđeno donošenjem i provedbom Nacionalnoga programa za Rome i Akcijskoga plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015.;
- Budući da je inicijativa o proglašenju Svjetskoga dana romskoga jezika potekla iz Hrvatske 5. studenoga 2008. godine u prigodi predstavljanja prvoga Romsko-hrvatskog i hrvatsko-romskoga rječnika, čime je Hrvatskoj učinjena velika čast;
- Budući da su tu inicijativu, pored Međunarodne unije Roma, prihvatile i brojne romske udruge u Hrvatskoj i inozemstvu kao i mnogi ugledni znanstvenici, prije svih jezikoslovci, romolozi, pisci i publicisti te ugledni članovi romske nacionalne zajednice kao i uglednici iz hrvatskoga kulturnoga, javnog i političkoga života, potpisujući Povelju o proglašenju 5. studenoga Svjetskim danom romskoga jezika;
- Budući da se od 5. studenoga 2008. godine u Zagrebu na Međunarodnome simpoziju, u organizaciji Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, već četiri godine uzastopce okupljaju ugledni jezikoslovci, pisci i publicisti iz čitave Europe kako bi obilježili ustanovljeni Svjetski dan romskoga jezika i raspravljali o problemima standardizacije romskoga jezika;

Hrvatski sabor na svojoj sjednici, održanoj _____ donosi

**ZAKLJUČAK
O POTPORI MEĐUNARODNOJ INICIJATIVI
ZA USTANOVLJENJE 5. STUDENOGA
SVJETSKIM DANOM ROMSKOGA JEZIKA**

1. Hrvatski sabor podupire inicijativu da se 5. studenoga obilježava i prihvati kao Svjetski dan romskoga jezika.
2. Hrvatski sabor poziva Vladu Republike Hrvatske, sva nadležna ministarstva i druga tijela državne uprave, lokalne i regionalne (područne) samouprave, zainteresirane obrazovne i znanstvene institucije, medije i organizacije koje okupljaju pripadnike romske nacionalne manjine te sve ljude dobre volje u Republici Hrvatskoj da u svome djelovanju, sukladno Nacionalnom programu za Rome i Akcijskom planu Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. osnažuju napore u afirmaciji prava pripadnika romske nacionalne manjine da se služe svojim jezikom, da na svoj način i prema svojim mogućnostima pridonose popularizaciji i standardizaciji romskoga jezika te očuvanju kulturnoga i nacionalnoga identiteta, opismenjavanju i obrazovanju Roma.

3. Hrvatski sabor poziva i druge nacionalne parlamente, međunarodne institucije i organizacije kao i sve druge ljude dobre volje u svijetu da se pridruže ovoj inicijativi.

Obrazloženje:

Romski narod u svijetu govori jezičnim dijasistemom kojega čini 60-ak dijalekata, nerijetko potpuno različitih. Ipak, većina Roma govori jezikom romani chib (romani ćib), kojega je Prvi svjetski kongres Roma, održan u travnju 1971. godine u Londonu, proglasio službenim romskim jezikom u svijetu.

Zbog činjenice da je romski jezik nestandardiziran i da njegova dijalektalna razmrvljenost onemogućava višu razinu socio-lingvističke integracije i povezanosti romskih zajednica, može se govoriti i o ugroženosti romskoga jezika.

Standardizacijom romskoga jezika izravno se utječe na kvalitetu obrazovanja Roma na njihovu materinjem jeziku, ali i na ostvarivanje prava romske nacionalne manjine na služenje vlastitim jezikom ne samo u obrazovanju, nego i u svim vidovima komunikacije i očuvanja nacionalnoga identiteta.

Mnogi pojedinci, ne nužno pripadnici romske nacionalne zajednice, već i mnogi drugi stručnjaci, romolozi i indolozi, kao i sveučilišni profesori koji se bave romskom tradicijom i kulturom te publicisti i književnici ulažu velike napore za očuvanje i standardizaciju romskoga jezika. Tome svoj doprinos daju i stručnjaci i entuzijasti iz Hrvatske.

U tome smislu 2008. godine je u Hrvatskoj, u izdanju Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ iz Zagreba, javnosti predstavljen prvi *Romsko – hrvatsko i hrvatsko – romski rječnik* autora Veljka Kajtazija. Stručnjaci i uglednici, okupljeni u Zagrebu, tom su prigodom pokrenuli međunarodnu inicijativu da se baš u čast toga događaja datum 5. studenoga proglasi Svjetskim danom romskoga jezika. Ta je simbolika za Republiku Hrvatsku osobito važna i zbog svih njenih nastojanja u provedbi Nacionalnoga programa za Rome.

Povelju o proglašenju Svjetskoga dana romskoga jezika tada je potpisalo više od stotinu uglednih osoba, znanstvenika, sveučilišnih profesora iz Hrvatske i inozemstva, zastupnica i zastupnika u Hrvatskome saboru, novinara, publicista i pisaca kao i predstavnika nekoliko desetaka romskih udruga iz Hrvatske i nekoliko drugih europskih zemalja, a inicijativu je pozdravila i prihvatila i Međunarodna unija Roma (IRU).

Godinu dana kasnije, 5. studenoga 2009. godine, u Zagrebu se na Međunarodnom simpoziju u organizaciji Udruge „Kali Sara“ okupilo tridesetak lingvista, publicista i pisaca iz niza europskih zemalja koji su na marginama svoga stručnog skupa dali potporu ovoj inicijativi, pozvavši sve zainteresirane da joj se pridruže i osiguraju trajnu brigu o očuvanju, razvoju i standardizaciji romskoga jezika.

Tradicija održavanja Međunarodnog simpozija povodom Svjetskog dana romskoga jezika nastavljena je 2010., a potom i 2011. godine. Teme o kojima su stručnjaci dosad raspravljali obuhvaćale su standardizaciju i kodifikaciju romskoga jezika, zatim upotrebu romskoga jezika u informacijskim tehnologijama te položaj romskoga jezika unutar obitelji. Još jednom se pokazalo koliko je romski jezik živ u današnjoj Europi, ali i na drugim kontinentima te koliko je potreban daljnji rad na njegovu očuvanju i razvijanju.

Na Svjetski dan romskoga jezika dodjeljuju se u Zagrebu i dvije nagrade za životno djelo - „Ferenc Sztojka“ i „Šaip Jusuf“, nazvane prema velikanima koji su započeli standardizaciju romskoga jezika. Te je nagrade dosad dobilo nekoliko zaslužnih pojedinaca iz Francuske, Rumunjske, Srbije i Makedonije.

Obzirom da je međunarodna inicijativa potekla iz Hrvatske, da se ona referira na dan kada je promoviran prvi Romsko – hrvatski i hrvatsko – romski rječnik te da joj je da bi zaživjela potrebna potpora što šire zajednice, predlažemo da se i Hrvatski sabor pridruži ovoj inicijativi, da je osnaži svojim Zaključkom te da u tome smislu dade poticaj i primjer svim relevantnim i zainteresiranim hrvatskim institucijama i organizacijama, drugim nacionalnim parlamentima i međunarodnim organizacijama, podupirući nastojanja romske nacionalne manjine u očuvanju svoga kulturnoga i nacionalnoga identiteta.

Ova je inicijativa u potpunome suglasju s Nacionalnim programom za Rome kao i s Akcijskim planom Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015.